

A JUGOSZLÁV SZONETT FÉNYKORÁBÓL

ÍVÓ VOJNOVICS:

Vigasz

Mért nézel úgy, honom goromba szirtje,
mohábanótt sötét barlang-szemeddel?
Tán ama zordon, ősi düh tekint le
rólad, melyet már régen láttam egyszer,

az a kardélre lobbant szörnyű vérvád?
Te tudod, csak szeretettel pöröllek,
s áldom völgyeid tompazöld babérját,
s a sziklákat, s porát e drága földnek,

melyet vihar sodór, de könny nem áztat! —
Vagy rajtad a Szabadság álma sír át? —
Ah! szólj, üvölsz, a hajadat csupáld vad.

üstöködről, vén Oedipus, de pillád
húnyd, mert a jóslat átka feneketlen!...
— »Ne szánj, vak vagyok!« — döng a kő rekedten.

(1898)

A. G. MATOS:

Őszi est

Álmodják ólmos, alvadt álmaik
sötét hegycsúcs fölött a fellegek;
őszi este monoton árnyait
viszik a folyón sápadt szellemek.

Lucskos mezőkön túl ködben lapít
csöpp házaival a falu. Beteg
nap hűlő szemmel nézi, hogy avított
fűzek varjakkal feketéllenek.

Minden sötét, hideg; csak sejteni
az utakat, rájuklép emberi
lázak célja: az örök éjszaka.

De míg vádakkal száraz levele
győztes életről zúg, egy jegenye
virraszt a mindenségben egymaga.

(1910)

FRAN GALOVICS:

Childe Harold

Hol a hazám? — A szem tébolyultan kutat,
s tapintja hült helyét. Míg az ő tiszta csenddel
csillogó csúcsain halk, titkos szavakat
suttoztat cserfalomb-hangon az ősi szender.

Hol a hazám? — Mind elvesztették arcukat,
kiket szerettem. — És bolond szívemben nem ver
már szenvedély — kihalt a holt hamu alatt? — —
Köröttem mindenütt csak tenger. Pusztá tenger.

Az ég hallgat, akár valami késő emlék
szülőföldemről, hol másféle nap ragyog,
s a szentelt küszöböt borostyán fonja zölden...

Hallgass, te éji ég! — Légy áldott, drága földem!
Tűnsz, mint csalóka árny, szétfoszló sejtelem, kép,
melyet meglátni már talán sosem fogok!

(1910)

MILÁN BEGOVICS:

Birs

A nagyapai öreg ház előtt egy
birs teregeti méltóságos ágát,
rajta a nap gyér sugarat szítál át,
s a gyümölcs lehellete mind erősebb.

Bégetés hallszik; kis csengők csönögnek,
kolompok kongnak, megannyi imádság;
a pásztorok dalaik dudorásszák,
Azól mellett a Bodri, ez a bölcs eb

hunyorog rám. De bennem sír a lélek
egy vágytól, gondolataim idézik
a régi szép napokkal tűnt szerelmet —

és a birsalma lankadt, súlyos, érett
lehe emlékezést sodor a vérig,
hogy épp ily illattal kábít a melled.

(1912)

VLADIMIR NÁZOR:

Bot

Ha fiam lenne, botot és tarisznyát
adnék neki, és mondanám: — Eredj!
Járd a világot! S lelkedre ne vedd,
hogy mindig más a két szemed amit lát.

Légy jó és rossz, de sohse vonzzon hívság!
S akármilyen ér, ne szégyeld szívedet!
Hagyd, hogy mint szirtről szétrepüljenek
rólad a hiába-csiholtam szikrák!

Lábbal lépsz majd, hol képzeletben mentem.
Mit csak gondoltam, megtapinthatod.
Amit álmodtam, elvégzed helyettem.

És ha egyszer megtérsz a nagyvilágból,
míg az én törzsem gyér levéllel gyászol,
a kezekben kivirágzik a bot.

(1927)

Fordította: Ács Károly